

NOTAT

**PROJEKT VALG - KOMMUNERNES RESSOURCEFORBRUG VED AFVIKLING
AF PRØVE- OG SKYGGEVALG SAMT UDGIFTER TIL INDKØB AF IT-UDSTYR**

Indhold

1. Revisionshistorik og baggrund	2
2. Indledning	3
3. Opgaver og ressourcekrav ved implementering og brug af valgsystemet	4
3.1 Projektstyringsopgaver	4
3.2 Deltagelse i informationsmøder	4
3.3 Organisatoriske opgaver	4
3.4 Tekniske opgaver	5
3.5 Behov for it-udstyr pr. afstemningssted og pr. valgbord	5
3.5.1 Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder	6
3.5.2 Afstemningssted baseret på kablet it-miljø og bærbar pc med tilhørende stregkodescanner	7
4. Opgaver og ressourcekrav ved prøvevalg	9
4.1 Tidsforbrug til forberedelse til prøvevalg	9
4.2 Afvikling af prøvevalg	10
5. Opgaver og ressourcekrav ved skyggevalg	11
5.1 Opbevaring af materiale fra Europa-Parlamentsvalget 2019	12
5.2 It-udstyr	12
5.3 Forberedelse op til skyggevalg	12
5.4 Afvikling af skyggevalg	13

1. Revisionshistorik og baggrund

Rev #	Ændringer	Ansvarlig	Dato
1	Ressourcekrav til prøve- og skyggevalg - version1	DCA	18-05-2018
2	Ressourcekrav til prøve- og skyggevalg er opdateret og krav til it-udstyr ved idriftsættelse er tilføjet	DCA	20-06-2018
3	Opdateret med justeret tidsplan	DCA	13-12-2018
4	Opdaterede afsnit: - 3.5.1 Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder - 4.2 Afvikling af prøvevalg - 5.5 Afvikling af skyggevalg Nye afsnit: - Indholdsfortegnelse - 3.5.2 Afstemningssted baseret på kablet miljø og bærbar pc med tilhørende strekkodescanner - 5.1 Gemme materialer fra Europa-Parlamentsvalget 2019	DCA	30-01-2019

Dette notat omhandler kommunernes forventede ressourceforbrug og omkostninger til de opgaver, der skal løses, og de it-indkøb, der skal foretages i forbindelse med implementeringen af det kommende nye danske valgssystem. Kommuner og øvrige myndigheder ibrugtager valgsystemet i tre trin, nemlig prøvevalg, skyggevalg og endelig drift.

Notatet beskriver kommunernes opgaver, tidsforbrug og omkostninger ved prøvevalg og skyggevalg samt giver et overblik over, hvad det nye valgssystem generelt kræver af it-indkøb, når systemet idriftsættes.

Notatet er startskuddet på en mere detaljeret orientering om valgprojektet og den forestående implementering. KOMBIT vil bl.a. orientere om den støtte, som kommuner og andre myndigheder tilbydes i forbindelse med implementeringen af valgsystemet og gennemførelsen af prøve- og skyggevalg. Der vil blive udarbejdet detaljerede opgavelister, når KOMBIT har det fulde overblik over opgaverne til prøve- og skyggevalg.

For at støtte kommunernes arbejde med implementeringen af det nye valgssystem stiller KOMBIT opgavestyringsværktøjet **KLIK** til rådighed. I KLIK publiceres kommunernes implementeringsopgaver efterhånden som de skal udføres, så der er tydelighed omkring, hvilke opgaver der skal løses og hvornår. Derudover giver KLIK en fyldestgørende beskrivelse af, hvordan opgaverne løses.

Notatet opdateres løbende. Da leverandøren endnu ikke har udmeldt de endelige specifikationer på it-udstyr, skal kommunerne skal afvente deres indkøb af it-udstyr, indtil KOMBIT giver besked om, at notatet er opdateret med disse specifikationer.

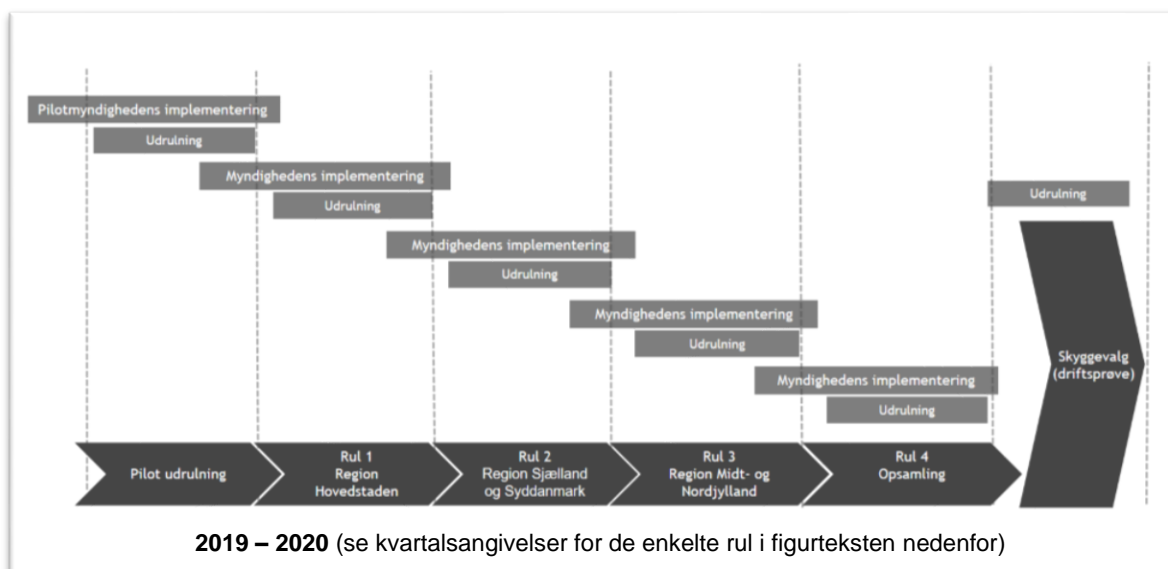
2. Indledning

Ved implementering og ibrugtagning af det nye valgsystem forud for idriftsættelsen skal alle kommuner afvikle et **prøvevalg** og efterfølgende et **skyggevalg**.

Ved **prøvevalget** er formålet overordnet set, at samtlige myndigheder, dvs. kommunerne, regionerne, Ankestyrelsen, Økonomi- og Indenrigsministeriet samt Danmarks Statistik, hver især får udrullet og afprøvet valgsystemet, herunder får testet arbejdsgange og valgdrejebøger for alle valgarter. Alle myndigheder skal gennemføre et prøvevalg for deres relevante valgarter og opgaver i forbindelse med disse valg. Inden prøvevalget gennemføres, skal valgsystemet installeres hos myndigheden, og de relevante personer skal uddannes i at bruge systemet.

Ved **skyggevalget** er formålet at teste, at alle relevante myndigheder på samme tid og dag kan gennemføre et valg med brug af det nye valgsystem, og at leverandørens support mv. kan følge med som på en rigtig valgdag. Skyggevalget bliver derfor afholdt som et nedskaleret Europa-Parlamentsvalg, hvor ind- og uddata bliver sammenholdt med tilsvarende data fra det Europa-Parlamentsvalg, der afholdes i maj 2019. Skyggevalget er den afsluttende sidste test (driftsprøve) forud for den endelige idriftsættelse og ibrugtagning af valgsystemet. De myndigheder, der deltager i skyggevalget, vil være de samme, som er med i et rigtigt Europa-Parlamentsvalg, nemlig alle kommuner, Økonomi- og Indenrigsministeriet og Danmarks Statistik.

Prøve- og skyggevalg forventes gennemført i 2019 - 2020 ud denne tidsplan:

Figur 1. Pilotkommunerne Hedensted, Aabenraa, København, Ringsted og Vesthimmerland udruller valgsystemet og gennemfører prøvevalg i efteråret 2019. I forlængelse heraf udrulles og afvikles prøvevalg hos kommunerne efter følgende plan: **Rul 1: Kommuner i Region Hovedstaden (4. kvartal 2019), Rul 2: Kommuner i Region Sjælland og Syddanmark (årsskiftet 2019/2020), Rul 3: Kommuner i Region Midt- og Nordjylland (1. kvartal 2020).**

Rul 4 er et opsamlingsrul, der tages i anvendelse, hvis nogle kommuner ikke når at blive klar til at deltage i deres planlagte rul. Skyggevalget, hvor alle kommuner mv. deltager, forventes afviklet op til sommeren 2020.

I forbindelse med kommunernes budgetlægning af udgifterne ved gennemførelse af prøvevalg og skyggevalg har KOMBIT sammen med leverandøren DXC udarbejdet et foreløbigt estimat for tidsforbrug og it-indkøb ved prøvevalg og skyggevalg.

Udover estimater for it-indkøb til prøvevalg og skyggevalg, har KOMBIT i afsnit 3.5 udarbejdet en foreløbig oversigt over det it-udstyr, som kommunerne skal anskaffe for kunne afvikle valg i fuld skala efter idriftsættelse af valgsystemet sommeren 2020. Disse udgifter er anført pr. afstemningssted og pr. valgbord, hvorefter det er op til den enkelte kommune selv at beregne de samlede udgifter til it-udstyr ud fra antallet af afstemningssteder og valgborde i kommunen.

3. Opgaver og ressourcekrav ved implementering og brug af valgsystemet

For at blive klar til at implementere og bruge det nye valgsystem skal kommunen gennemføre en række aktiviteter og løse obligatoriske opgaver, som angivet i det efterfølgende.

3.1 Projektstyringsopgaver

Det forventes, at kommunen nedsætter en styregruppe og en projektgruppe, som kan sikre den ledelsesmæssige og organisatoriske forankring af projektet. Desuden vil der være behov for en projektlederfunktion med ansvar for at sikre, at opgaver, som kommunen skal udføre, koordineres og fordeles internt - fx til kommunens it-afdeling. Projektlederfunktionen skal desuden sikre kommunikationen til de medarbejdere, som er en del af valgorganisationen i kommunen mv.

3.2 Deltagelse i informationsmøder

Det planlægges, at der afholdes to informationsmøder - et indledende informationsmøde for alle kommuner og et informationsmøde, der afholdes et par måneder før hvert rul, hvor de kommuner, som er med i rullet, deltager. Målgruppen for disse møder er de personer, der har det overordnede ansvar for gennemførelse af valget i myndigheden og de personer, der er udpeget til projektledere.

3.3 Organisatoriske opgaver

Som en del af implementeringsforløbet bliver der uddannet et antal trænere i hver kommune, som skal undervise kollegaer i egen kommune i brugen af valgsystemet. Uddannelsen, som er af én dags varighed, forestås af leverandøren og afvikles som tilstedeværelsesundervisning. Hver kommune tildes et antal pladser efter nedenstående fordelingsnøgle. Undervisningen er modulopbygget, og antal pladser gælder for hvert modul af uddannelsen, så kommunerne eventuelt kan tilmelde forskellige personer til de

enkelte moduler:

- 2 pladser pr. lille/mellem kommune (0-89.999 indbyggere)
- 4 pladser pr. stor kommune (90.000 indbyggere og opefter)

Desuden uddannes én it-ansvarlig i hver kommune. Uddannelsen forestås af leverandøren og afvikles som et webinar af 4-5 timers varighed.

3.4 Tekniske opgaver

Der vil være en række tekniske opgaver, som skal løses af kommunens it-afdeling. Opgaverne skal bl.a. udføres for at sikre, at medarbejderne har adgang til det nye valgssystem. I den forbindelse skal medarbejderne oprettes i kommunens adgangsstyringsmodul, tilknyttes kommunens AD og oprettes i NemLog-in.

Leverandøren sørger for, at alle opgaver bliver distribueret og beskrevet fyldestgørende således, at kommunerne får tildelt opgaverne i god tid til at være klar til at gennemføre prøvevalget.

Kommunens tekniske implementeringsopgaver bliver publiceret i opgavestyringsværktøjet KLIK, som beskrevet i afsnit 1. Hvis der er specielle forhold omkring godkendesprocedurer m.m. i en kommune, skal disse forhold afklares direkte mellem kommunens valgansvarlige og it-afdelingen.

3.5 Behov for it-udstyr pr. afstemningssted og pr. valgbord

Dette afsnit beskriver, hvad det nye valgssystem generelt kræver af it-indkøb eller mobilisering af it-udstyr i kommunen pr. afstemningssted og pr. valgbord, når systemet idriftsættes til endelig drift efter prøve- og skyggevalg. I den forbindelse er der to forskellige løsninger for, hvordan netværket på et afstemningssted kan sættes op.

1. Afstemningsstedet kan baseres på Wi-Fi og Android-enheder, som beskrevet i afsnit 3.5.1
2. Afstemningsstedet kan baseret på et kablet it-miljø og bærbar pc med tilhørende stregkodescanner, som beskrevet i afsnit 3.5.2

En kommune skal frit vælge, om der skal benyttes trådløse- eller kablede netværk på de enkelte afstemningssteder, eller en kombination af de to netværkstyper.

Det nye valgssystem skal være klar til drift og kunne afvikle valg i fuld skala fra sommer 2020. Derfor skal kommunerne i deres budget for 2020 indregne udgifter til evt. it-indkøb ud fra det samlede behov ved afvikling af valg på alle kommunens afstemningssteder og valgborde. Udstyr, som kommunen allerede har og kan mobilisere, skal naturligvis ikke indkøbes på ny.

3.5.1 Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder

I tabel 1 nedenfor er beskrevet det forventede behov for it-udstyr henholdsvis pr. afstemningssted og pr. valgbord i kommunen, hvis der vælges løsningen baseret på Wi-Fi og Android-enheder.

	Antal enheder pr. valg- bord/afstemningssted	Pris pr. enhed ex. moms
Android-enhed	1 enhed pr. valg- bord (evt. ekstra til backup)	ca. 1.500 kr.
Bærbar pc (administration)	1 enhed pr. afstemningssted (evt. ekstra til backup)	ca. 2.500 kr.
Printer	1 enhed pr. afstemningssted (evt. ekstra til backup)	ca. 800 kr.
Trådløst netværk	Min. 2 pr. afstemningssted	Ca. 1.200 kr. (i alt 2.400 kr.)
UPS (valgfrít)	1 pr. afstemningssted.	3.000-12.000 kr.
USB-stik	2-3 pr. afstemningssted	Ca. 100 kr. pr. stk. (i alt 200-300 kr.)

Tabel 1. Tabellen viser behovet for it-udstyr pr. valg-
bord/afstemningssted inklusive priser pr. en-
hed ex. moms. Priserne er anslået af leverandøren DXC.

Udover de anførte enheder må hver kommune desuden vurdere behovet for ekstra en-
heder til backup.

Senere i notatet beskrives, hvor mange afstemningssteder og valgborde som kræves til
prøvevalg og skyggevalg. Antallet af afstemningssteder og valgborde, når systemet er i
drift, vil være kommunen bekendt.

Nedenfor uddybes de it-behov, der er angivet i tabel 1.

Én Android-enhed pr. valg- bord til at scanne valgkort (tablet eller mobiltelefon)

I denne opsætning bruges der Android-enheder til at scanne valgkortene. Der er behov
for én Android-enhed for hvert valg-
bord, hvorpå der er installeret en valg app. Android-
enheden kan være tablet eller mobiltelefon.

Enhederne 'resettes' før og efter brug, og kommunen kan benytte sine eksisterende
Android-enheder, hvis de opfylder de tekniske minimumskrav, der kommunikerer til
kommunerne i god tid, inden udstyret skal benyttes. Leverandøren har anslået nyan-
skaffelsesprisen for en Android-enhed, der kan løse scanningsopgaven, til ca. 1.500 kr.
ex moms. Kommunen skal eventuelt forvente at skulle anskaffe holdere, som enheden
kan monteres i.

Én bærbar pc pr. afstemningssted

Da der ikke bruges bærbare pc'er på valgbordene, vil der kun være behov for én bær-
bar pc på hvert afstemningssted. Kommunen skal altså anskaffe et antal bærbare pc'er

svarende til antallet af afstemningssteder i kommunen. Se tabel 1 for estimat af antal bærbare pc'er. Leverandøren anslår nyanskaffelsesprisen på en bærbar pc til ca. 2.500 kr. ex moms.

Den bærbare pc kan fungere uafhængigt af, om der er internetforbindelse til det centrale valgsystem. Hvis der er forbindelse, kan resultater og valglisteafkrydsning overføres automatisk ved valgfslutning. Hvis der ikke er mulighed for internetforbindelse til det centrale valgsystem, indtelefoneres valgresultaterne til den ansvarlige kommunale medarbejder, og valglisteafkrydsning bliver overført ved at transportere den bærbare pc ind til kommunen.

Én printer pr. afstemningssted

Generelt skal benyttes én printer pr. afstemningssted, som det også er praksis i dag. Kommunen skal altså indkøbe eller mobilisere et antal printere svarende til antal afstemningssteder. Printererne skal understøtte trådløst netværk. Leverandøren anslår, at nyanskaffelsesprisen på en printer er ca. 800 kr. ex moms.

To trådløse netværksenheder pr. afstemningssted

For at skabe sammenhæng imellem afstemningsstedets bærbare pc, Android-enheder og printer skal der etableres trådløst netværk på hvert afstemningssted. Leverandøren anbefaler opsætning af minimum to netværksenheder pr. afstemningssted. Leverandøren anslår, at nyanskaffelsesprisen på et trådløst netværk er ca. 1.200 kr. ex moms.

Eventuelt en UPS (Uninterruptible power supply) pr. afstemningssted

UPS er ikke et krav fra det nye valgsystem, men hvis kommunen ønsker at forebygge strømsvigt, kan der installeres en UPS for at sikre strømforsyningen i tilfælde af strømnedbrud på et afstemningssted. Anskaffelsesprisen for en UPS er mellem 3.000-12.000 kr. ex. moms, alt efter hvor meget og hvor længe, der ønskes sikret strøm.

USB-stik

USB-stik anvendes til overførsel af valglistemodulet til den bærbare pc i forbindelse med etablering af afstemningsmiljøet og til back up af valglistesystemet på selve valgdagen.

3.5.2 Afstemningssted baseret på kablet it-miljø og bærbar pc med tilhørende strekkodescanner

I tabel 2 nedenfor er beskrevet det forventede behov for it-udstyr henholdsvis pr. afstemningssted og pr. valgbord i kommunen, hvis der vælges den kablede løsning på afstemningsstedet.

	Antal enheder pr. valg- bord/afstemningssted	Pris pr enhed ex. moms
Bærbar pc (Valgbord)	1 enhed pr. valgbord (evt. ekstra til backup)	ca. 2.500 kr.
Stregkodescanner	1 enhed pr. valgbord (evt. ekstra til backup)	ca. 2.500 kr.
Bærbar pc (Administration)	1 enhed pr. afstemningssted (evt. ekstra til backup)	ca. 2.500 kr.
Printer	1 enhed pr. afstemningssted (evt. ekstra til backup)	ca. 800 kr.
UPS (valgfrit)	1 pr. afstemningssted	3.000-12.000 kr.
USB-stik	2-3 pr. afstemningssted	Ca. 100 kr. pr. stk. (i alt 200-300 kr.)

Tablet 2. Tabellen viser behovet for it-udstyr pr. valgbord/afstemningssted inklusive priser pr. enhed ex. moms. Priserne er anslået af leverandøren DXC.

Udover de anførte enheder må hver kommune desuden vurdere behovet for ekstra enheder til backup.

Senere i notatet beskrives hvor mange afstemningssteder og valgborde der kræves ifm. implementeringen ved hhv. prøvevalg og skyggevalg. Antallet af afstemningssteder og valgborde, når systemet er i drift, vil være kommunen bekendt.

Nedenfor uddybes it-behovene, som er angivet i tabel 2.

Én bærbar pc pr. valgbord til at registrere scanningen af valgkort

Enhederne 'resettes' før og efter brug, og kommunen kan benytte sine eksisterende bærbare pc'ere, hvis de opfylder de tekniske minimumskrav, der kommunikeres til kommunerne i god tid, inden udstyret skal benyttes. Leverandøren anslår nyanskaffelsesprisen for en pc, der kan løse registrering af scanningen, til ca. 2.500 kr. ex moms.

Én scanner pr. valgbord til at scanne valgkort

For at scanne valgkort skal der være en stregkodescanner. Det forventes, at allerede indkøbte scannere til KMD's digitale valglister kan genbruges. Leverandøren anslår nyanskaffelsesprisen for en stregkodescanner til ca. 2.500 kr. ex moms.

Én bærbar pc pr. afstemningssted til administration

Ud over pc'er ved valgbordene skal der også være en central pc. Se tabel 2 for estimat af antal bærbare pc'er. Leverandøren anslår nyanskaffelsesprisen på en bærbar pc til ca. 2.500 kr. ex moms.

Den bærbare pc kan fungere uafhængigt af, om der er internetforbindelse til det centrale valgsystem. Hvis der er forbindelse, kan resultater og valglisterafkrydsning overføres automatisk ved valgfslutning. Er der ikke mulighed for internetforbindelse til det centrale valgsystem, indtelefoneres valgresultaterne til den ansvarlige kommunale medarbejder og valglisterafkrydsning vil blive overført ved at transportere den bærbare pc ind til kommunen.

Én printer pr. afstemningssted

Generelt skal benyttes én printer pr. afstemningssted, som det også er praksis i dag. Kommunen skal altså indkøbe eller mobilisere et antal printere svarende til antal afstemningssteder. Leverandøren anslår, at nyanskaffelsesprisen på en printer er ca. 800 kr. ex moms.

Eventuelt en UPS (Uninterruptible power supply) pr. afstemningssted

UPS er ikke et krav fra det nye valgsystem, men hvis kommunen ønsker at forebygge strømsvigt, kan der installeres en UPS for at sikre strømforsyningen i tilfælde af strømnedbrud på et afstemningssted. Anskaffelsesprisen for en UPS er mellem 3.000-12.000 kr. ex. moms, alt efter hvor meget og hvor længe, der ønskes sikret strøm.

4. Opgaver og ressourcekrav ved prøvevalg

For at blive klar til prøvevalget skal der udføres en række forberedelsesopgaver.

Alle kommuner skal udføre de normale forberedende opgaver til kommunalbestyrelsesvalg dog i mindre omfang jf. tabellen nedenfor. Desuden skal kommunerne etablere et antal brevstemmer til brug for test.

Alle kredskommuner skal desuden udføre de normale forberedende opgaver til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg og folkeafstemninger i form af udformning og fremstilling af stemmesedler.

4.1 Tidsforbrug til forberedelse til prøvevalg

For valgarten kommunalbestyrelsesvalg gælder, at kommunen skal opsætte antallet af medlemmer i kommunalbestyrelsen, og der skal oprettes kandidatlistor, kandidater og angives stillere. I nedenstående tabel 3 beskrives den forventede volumen, som skal forberedes i relation til kommunalbestyrelsesvalget.

	Lille kommune (0-29.999 indbyggere)	Mellem kommune (30.000-89.999 indbyggere)	Stor kommune (90.000 indbyggere og opefter)
Antal kandidatlistor pr. kommune	3 kandidatlistor	5 kandidatlistor	7 kandidatlistor
Antal kandidater pr. kandidatliste	2-4 kandidater	4-6 kandidater	6-8 kandidater
Antal stillere pr. kandidat	5 stillere	5 stillere	5 stillere
Antal brevstemmer til test af brevstemmeprocess	5 brevstemmer	10 brevstemmer	15 brevstemmer

Tablet 3. Denne tabel beskriver de forberedende opgaver, som kommunen skal udføre i forbindelse med afvikling af prøvevalg for et kommunalbestyrelsesvalg.

Når stemmesedler er klargjort, skal kommunen tage kontakt til et trykkeri for at sikre, at trykkeriet kan tilgå relevant materiale på en central server og eventuelt, at materialet kan printes på trykkeriet.

Til prøvevalget skal kommunen selv printe valgkort. Det forventes, at der skal printes 30 valgkort pr. valgbord. Dette gælder for hver valgart. Se tabel 4 for estimat af antal valgborde.

4.2 Afvikling af prøvevalg

Prøvevalget afvikles centralt i kommunen eller andet egnet sted, hvor det er muligt af etablere 'afstemningssteder' (et mødelokale eller lign.) svarende til estimatet i tabel 4.

Alle 5 valgarter indgår i prøvevalget, som gennemføres på én uge, forventeligt i tidsrummet 9.00-15.00.

	Lille kommune (0-29.999 indbyggere)	Mellem kommune (30.000-89.999 indbyggere)	Stor kommune (90.000 indbyggere og opefter)
Afstemningssteder/valgborde			
Antal afstemningssteder	1	2	3
Antal valgborde i alt - fordeles på afstemningssteder	1	3	5
Medarbejderressourcer til hver af de 5 prøvevalg			
Antal valgstyrelser/sekretærer (1 person pr. afstemningssted)	1	2	3
Antal tilforordnede	1	3	5
It-kyndig medarbejder til etablering af valgbord*). Kun behov for it-medarbejder til arbejdsopgaver den første dag.	Ca. 2 timer	Ca. 4,5 timer	Ca. 7 timer
It-udstyr i alt			
Løsning A) Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder			
It-udstyr i alt angivet for kommunestørrrelse	1 bærbar pc 1 printer 1 Android-enhed 2 trådløse netværk 3 USB-stik	2 bærbare pc'er 2 printere 3 Android-enheder 4 trådløse netværk 6 USB-stik	3 bærbare pc'er 3 printere 5 Android-enheder 6 trådløse netværk 9 USB-stik

Løsning B) Afstemningssted baseret på kablet miljø, bærbar pc med tilhørende strekkodescanner			
It-udstyr i alt angivet for kommunestørrelse	2 bærbar pc'er 1 printer 1 strekkodescanner 3 USB-stik	5 bærbare pc'er 2 printere 3 strekkodescannere 6 USB-stik	8 bærbare pc'er 3 printere 5 strekkodescannere 9 USB-stik
Opsummering af forventet budget i alt til de 5 prøvevalg			
Mandedage i alt til opsætning og afvikling af 5 prøvevalg	10,5 mandedage	26 mandedage	41 mandedage
Løsning A Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder (se priser på it-udstyr i afsnit 3.5.1)	Ca. 7.500 kr. ex. Moms	Ca. 16.500. kr. ex. moms	Ca. 25.500 kr. ex. Moms
Løsning B Afstemningssted baseret på kablet miljø/bærbar pc/strekkodescanner (se priser på it-udstyr i afsnit 3.5.2 - tidligere indkøbt udstyr kan formodentligt genbruges)	Ca. 8.600 kr. ex. Moms	Ca. 22.200 kr. ex. moms	Ca. 35.800 kr. ex. Moms

Tabel 4. Tabellen viser behovet for personressourcer og it-udstyr i forbindelse med afvikling af prøvevalg fordelt på hhv. en lille, mellem og stor kommune.

*) Arbejdsopgaven indeholder fx etablering og test af trådløst netværk, etablering og test af printertløsning, installation af valgliste og afstemningsbog, test af login og valg af valgttype mv. Etablering af et valgbord for et afstemningssted er estimeret til 2 timer, efterfølgende valgborde for afstemningsstedet er estimeret til ca. 20 minutter. Denne opgave skal kun udføres til det første prøvevalg.

Udover de medarbejderressourcer, der er nævnt i tabel 4, bliver der brug for at trække på et mindre antal kollegaer, der som statister kan agere vælgere i et begrænset tidsrum.

Som en del af prøvevalget skal kommunerne registrere og indrapportere oplevede fejl til KOMBIT.

5. Opgaver og ressourcekrav ved skyggevalg

Skyggevalget adskiller sig fra prøvevalg på følgende områder:

- Alle kommuner skal gemme materialer fra Europa-Parlamentsvalget 2019
- Alle kommuner gennemfører skyggevalget på samme tidspunkt
- Skyggevalget omfatter kun kommunernes opgaver ved et Europa-Parlamentsvalg
- Skyggevalget afvikles på realistiske eksterne lokationer

- Antal af valgkort og stemmesedler samt antal af statister, der agerer vælgere, er højere. Der vil i gennemsnit skulle benyttes ca. 4000 valgkort pr. kommune
- Valgkort printes ikke af kommunen, men på et centralt sted og distribueres herfra til kommunen
- De store kommuner har ét afstemningssted mere end ved prøvevalg med henblik på et højere landsdækkende volumen, mens små- og mellemstore kommuner har samme antal afstemningssteder, som ved prøvevalg
- It-setup på hvert afstemningssted er det samme – dog skal etableres særskilte trådløse netværk

For at blive klar til skyggevalget vil der være få tekniske opgaver fra prøvevalget, som skal genbesøge, samt en række obligatoriske opgaver som kommunen skal løse inden for nedenstående områder.

5.1 Opbevaring af materiale fra Europa-Parlamentsvalget 2019

Da skyggevalget bliver afholdt som et nedskaleret Europa-Parlamentsvalg, hvor ind- og uddata bliver sammenholdt med tilsvarende data fra det senest afholdte Europa-Parlamentsvalg, skal alle kommuner gemme følgende materiale:

- **Alle afstemningsbøger fra alle valgsteder**
- **Tælleskemaer/optællingsskemaer**
Hjælpeark, der benyttes til at registrere (mellem-)resultaterne fra tællebordene for hvert afstemningsområde.
- **Valgbog**

Alle kommuner bør tilsikre, at ovennævnte materialer gemmes fra EU-valget den 26. maj 2019 til skyggevalget den 5. maj 2020. På forespørgsel fra KL har Økonomi- og Indenrigsministeriet vurderet, at det ligger inden for rammerne af den nuværende valglovgivning at gemme disse data fra EU-valget 2019 til Skyggevalget 2020. KOMBIT skal henlede opmærksomheden på, at det er en formel myndighedsbeslutning at gemme disse data, og der er tale om en beslutning, som kun kan træffes af den enkelte kommune. Derfor anbefales det - i rimelig tid inden EU-valget - at tilsikre, at denne beslutning træffes af kommunalbestyrelsen, eller af en aktør, som bemyndiges til opgaven.

Herudover skal der gemmes et CPR-udtræk og data om valgdistrikter med henblik på at kunne gendanne valgkort fra EU-valget 2019. KOMBIT forventer at håndtere dette centralt fra på vegne af kommunerne, men vender tilbage med yderligere information.

5.2 It-udstyr

Udover det it-udstyr, der blev anvendt under prøvevalget, skal kommunen sikre, at der er yderligere it-udstyr svarende til det samlede estimat i tabel 5.

5.3 Forberedelse op til skyggevalg

Alle kredskommuner skal udføre de normale forberedende opgaver til Europa-Parlamentsvalg i form af udformning og fremstilling af stemmesedler.

Alle kommuner skal modtage de valgkort, der er printet centralt, og fordele dem til de statister, der skal agere vælgere ved skyggevalget. Alle kommuner skal desuden etablere et antal brevstemmer til brug ved skyggevalget.

5.4 Afvikling af skyggevalg

Skyggevalget afvikles som udgangspunkt på eksterne afstemningssteder, fx skoler eller lign. svarende til antallet af afstemningssteder i tabel 5.

Skyggevalget afvikles på én dag, forventeligt i tidsrummet 9.00-15.00.

	Lille kommune (0-29.999 indbyggere)	Mellem kommune (30.000-89.999 indbyggere)	Stor kommune (90.000 indbyggere og opefter)
Afstemningssteder/valgborde			
Antal afstemningssteder	1	2	4
Antal valgborde i alt - fordeles på afstemningssteder	1	3	7
Medarbejderressourcer			
Antal valgstyrelse/sekretærer i alt (1 person pr. afstemningssted)	1	2	4
Antal tilforordnede i alt	1	3	7
It-kyndig medarbejder til etablering af valgbord*)	Ca. 2 timer	Ca. 4,5 timer	Ca. 9 timer
It-udstyr i alt			
Løsning A) Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder			
It-udstyr i alt angivet for kommunestørrelse	1 bærbar pc 1 printer 1 Android-enhed 2 trådløse netværk 3 USB-stik	2 bærbare pc'er 2 printere 3 Android-enheder 4 trådløse netværk 6 USB-stik	4 bærbare pc'er 4 printere 7 Android-enheder 8 trådløse netværk 12 USB-stik
Løsning B) Afstemningssted baseret på kablet miljø, bærbar pc med tilhørende strekkodescanner			
It-udstyr i alt angivet for kommunestørrelse	2 bærbare pc'er 1 printer 1 strekkodescanner 3 USB-stik	5 bærbare pc'er 2 printere 3 strekkodescannere 6 USB-stik	11 bærbare pc'er 4 printere 7 strekkodescannere 12 USB-stik

Opsummering af forventet budget i alt til skyggevalg			
Mandedage til opsætning og afvikling af skyggevalg	2,5 mandedage	6 mandedage	12,5 mandedage
It-udstyr – indkøb udover det it-udstyr der blev anvendt under prøvevalget (type af it-udstyr er angivet i parentes)			
Løsning A Afstemningssted baseret på Wi-Fi og Android-enheder (se priser på it-udstyr i afsnit 3.5.1)	0 kr.	0 kr.	ca. 9.000 kr. ex. moms (1 bærbar pc, 1 printer, 2 Android-enheder, 2 trådløse netværk, 3 USB-stik)
Løsning B Afstemningssted baseret på kabel miljø/bærbar pc/stregkode-scanner (se priser på it-udstyr i afsnit 3.5.2 - tidligere indkøbt udstyr kan formodentligt genbruges)	0 kr.	0 kr.	ca. 13.600 kr. ex. moms (3 bærbare pc'ere, 1 printer, 2 stregkode-scannere, 3 USB-stik)

Tabel 5. Tabellen viser behovet for onressourcer og it-udstyr i forbindelse med afvikling af skyggevalg fordelt på hhv. en lille-, mellem- og stor kommune.

*) Arbejdsopgaven indeholder etablering og test af trådløst netværk, etablering og test af printer-løsning, installation af valglister og afstemningsbog, test af Login, valg af valgtype mv. Etablering af et valgbord for et afstemningssted er estimeret til 2 timer, efterfølgende valgborde for afstemningsstedet er estimeret til ca. 20 minutter.

Udover de medarbejderressourcer der er nævnt i tabel 5, bliver der brug for at trække på et antal statistere, fx kollegaer der kan agere vælgere i et begrænset tidsrum.

Som en del af skyggevalget skal kommunerne registrere og indrapportere oplevede fejl til KOMBIT.